

Gode barnehager til alle barn i kommunen

Dette er et notat fra PBL (Private Barnehagers Landsforbund) med innspill til utformingen av den lokale barnehagepolitikken for de neste fire årene, sortert under temaene kvalitet, likebehandling, mangfold og finansiering. Nederst finner dere også noen nøkkelopplysninger om sektoren.

[PBL er en landsdekkende interesse- og arbeidsgiverorganisasjon](#) for alle typer private barnehager. PBL har 1.940 medlemsbarnehager. I våre medlemsbarnehager jobber om lag 33.000 ansatte.

Kvalitet i tilbudet til alle barn

Barnehageeierne har ansvaret for innholdet og tilbudet i barnehagen. Kommunene har ansvar for finansiering, tilsyn og veiledning. Et godt samarbeid mellom barnehager og kommune fremmer kvaliteten i barnehagene, til beste for barn og familiene deres.

Gode barnehager er viktige for barna, familiene og samfunnet. Særlig viktig er barnehager for sårbare barn. Barnehagene må sikres nødvendig finansiering og forutsigbare rammevilkår for å kunne ha riktig kompetanse til å kunne møte behovene til alle barn.

Vår kommune vil:

1. Jobbe for en styrking av kompetansen i alle kommunale og private barnehager. En forutsetning for nye krav er samtidig finansiering i alle barnehager.
2. Øke barnehageansattes kunnskap og handlingskompetanse til å se og hjelpe sårbare barn, og barn som kan være utsatt for vold, overgrep, omsorgssvikt, utenforskap og mobbing.
3. Styrke kompetansen til de ansatte gjennom samarbeid og ordninger for videreutdanning.

Likebehandling av barn og barnehager

Barn fortjener et like godt barnehagetilbud, uavhengig av hvor de bor i landet og uavhengig av hvem som eier barnehagen deres.

Kvalitet, ikke eierskap og organisasjonsform, må være styrende for barnehagepolitikken – både nasjonalt og lokalt. Derfor må barn og barnehager likebehandles ut fra objektive kriterier.

Vår kommune vil:

1. Likebehandle alle kommunale og private barnehager for å legge til rette for høy kvalitet og stort mangfold i barnehagesektoren.
2. Etablere gode samarbeidsarenaer mellom barnehagemyndigheten og barnehager i kommunen – private og kommunale – for å innfri ambisjoner om gode barnehager for alle barn.
3. Styrke det systematiske tilsynet med kvalitet og sikkerhet, både i kommunale og private barnehager.

Et mangfoldig tilbud – til barnas og familienes beste

Lavere barnetall har flere steder ført til nedskalering og nedleggelse både i kommunale og private barnehager. Regjeringen legger i sin barnehagestrategi opp til at kommunene skal få [«styringsrett når det gjelder godkjenning av barnehager, opptak, dimensjonering og kapasitet.»](#)

Det er imidlertid den enkelte familien som best vet hvilken barnehage som best ivaretar deres barn og livssituasjon. Familiens valg av barnehage gir dessuten barnehagene insentiver til å utvikle kvaliteten og mangfoldet i tilbudene. Derfor må foreldrenes rett til å velge barnehage ikke svekkes.

Vår kommune vil:

1. Ivareta foreldrenes rett til å velge blant godkjente barnehage tilbud.
2. Legge til rette for at barnehager som er ønsket av foreldrene skal få etablere flere plasser.
3. Legge til rette for at både kommunale og private barnehager skal gi plass til barn når familiene har behov for dem – også utenom de faste opptakene.

Finansiering for kvalitet

Fire av ti private barnehager gikk i 2021 med underskudd. Mange er svært bekymret for fremtiden. Gode barnehager forutsetter bærekraftig økonomi og forutsigbar finansiering for langsiktig kvalitetsutvikling.

Dagens finansieringssystem gir kommunene få insentiver til å satse på kvalitet.

Det må gjøres endringer som styrker barnehagenes forutsetninger for kvalitetsutvikling, og belønner dem som satser langsiktig på kvalitet. Likebehandling og objektive kriterier må ligge til grunn, både når det gjelder finansiering og krav til kvalitet.

Vår kommune vil:

1. Sikre en finansiering som gir alle barnehager forutsetninger for å innfri vedtatte krav til bemanning og kvalitet, samt ordnede lønns- og pensjonsvilkår.
2. Arbeide inn mot nasjonale myndigheter for å få på plass et likeverdig, bærekraftig og forutsigbart system for finansiering og regulering.
3. Likebehandling av kommunale og private barnehager må sikres, samtidig som systemet skal gi kommunene mulighet til å stille høyere krav enn nasjonale minimumskrav. Høyere krav forutsetter samtidig finansiering.

Fakta om private barnehager

- Private barnehager oppfyller i samme grad som kommunale barnehager lovfestede krav om [grunnbemanning og pedagogtettethet](#).
- [Minst 95 prosent](#) av alle ansatte i private barnehager er omfattet av en tariffavtale som også inneholder avtale om tjenestepensjon. [Lønns-](#) og [pensjonsvilkårene](#) til private barnehager er konkurransedyktige med det du finner i offentlig sektor.
- Private barnehager har i mer enn ti år sammenhengende hatt [lavere legemeldt sykefravær](#) enn kommunale barnehager.
- Private barnehager bidrar med et stort mangfold av tilbud, til beste for barn, familier og ansatte. Tre av fire barnehager med [registrert profil](#) (friluftsliv, gårdsliv, musikk, idrett, livssyn etc.) er private.
- Private barnehager har krav på økonomisk likeverdig behandling, men blir ikke likebehandlet krone for krone. Agenda Kaupang har beregnet at det offentlige i snitt har spart [2,9 milliarder kroner i året](#) på private barnehager siden 2008.
- I 2021 gikk [fire av ti private barnehager med underskudd](#). I gjennomsnitt hadde ordinære private barnehager et årsresultat på 0,8 prosent.
- Private barnehager [får bare tilskudd for de barna som har plass i barnehagen](#) etter at foreldre har søkt om plass der. Ledig kapasitet i private barnehager koster ikke kommunen noe som helst.
- Både kommunale og private barnehager har jevnt over svært fornøyde brukere. Men alle nasjonale målinger siden 2009 viser at foreldre med barn i private barnehager er [litt mer fornøyde](#) med barnehagen enn foreldre med barn i kommunale barnehager.

Se statistikk og fakta om barnehagesektoren på www.barnehagemonitor.no.